

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

AZ E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, diós-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MÉGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergepiacz 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponként — 5 óra között található. Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Győssy István főszerkesztőhöz Diós-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓ-HIVATAL

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábas gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő. Nyílttéri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. Budapestben, Lang Lipót, Haasenstejn és Vogler (Jaulus, Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Danbe G. L. és társa, Haasenstejn és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse Frankfurtban: Danbe G. L. és társa hirdetés irodájában.

Brassó, 1890. augusztus 2.

— nn. A berlini szerződésre talán egy hatalom sem hivatkozott annyit, mint Oroszország; de egy sem is vétett ellene annyit. Különben nem is gyűlölik ezt a sokat emlegetett szerződést sehol annyira, mint Oroszországban.

Mégis, ha valaki az orosz lapok után indulna, azt hihetné, hogy annak a szerződésnek s az általa a Balkán-félszigeten teremtett jogrendnek csak egy barátja van: Oroszország, s egyetlen félelmes ellensége: Ausztria-Magyarország.

Nem mulik hét, hogy az orosz lapok ne gyanusítanak monarchiánkat a berlini szerződés flagrns megsértésével. Nem is szólva arról, hogy Bulgáriát lázítjuk, izgatjuk jötevője s természetes védője, az orosz cár ellen, egyszer Boszniát, Hercegovinát készültünk véglegesen annectálni, máskor a novi-bazári szandsák után nyújtjuk ki kezünket s ennek előkészítését izgatunk, lázítunk ott, támasztunk zűr zavart stb. stb.

A jó orosz lapokat legkevésbé sem hozza zavarba, hogy azok a gyanúsító jóslatok, melyekben annyira termékenyek, sohasem teljesülnek; Ausztria-Magyarország mindabból nem tesz semmit. De az már zavarba, sőt nem csekély dühbe is hozhatja őket, a mit Ausztria-Magyarország csakugyan tesz, s a miről nem szeretnek beszélni — legalább nem az igazság szerint.

De mi hát az, a mit Ausztria-Magyarország tesz?

Ha egészen röviden akarnánk lenni, elég volna azt mondanunk: teljesíti a berlini szerződésben vállalt kötelezettségeit. De nem árt hat ezt kissé bővebben is kifejteni.

Ausztria-Magyarország magára vállalta Bosznia és Hercegovina megszállását, hogy ott helyreállítsa a rendet, nem ideiglenesen, hanem véglegesen; nem a fegyver erejével, hanem e szép ország régi bajainak gyógyításával, boldogulása útjainak egyengetésével. E szép feladat megoldásával nem is holmi Kaulbars féle generálist bízunk meg, mint Oroszország tette Bulgáriában, hanem a Balkán-fél-

szigeti népek és viszonyok legjobb ismerőjét, a monarchia egyik legtehetségesebb adminisztrátorát és államférfiát, Kállay Bénit. S a régi zűrzavar és rendetlenség helyébe lépett a rend, a vagyon- és személy-biztonság, a hatóságoktól, bíraktól való félelmet felváltotta a bizalom. A hol előbb az országuton csak nagy ritkán láttunk egy nyomorult gebét botorkálni sokszor aránytalan terhe alatt: ott most a gőzkocsik egész sora vágat. A lakosok régi szemlélő tunyasága a munka értékének, a vagyonosodás haladásával mindinkább tűnik; a nép szorgalma jólétével párhuzamban halad. Mig előbb minden felekezeti iskolája csak a gyűlöletnek, a vallási és nemzeti fanatismusnak volt egy-egy fegyveres tára és gyakorlótere: addig az új kormány által nyitott iskolák közös hazájuk megismerésére és szeretetére, egymás megértésére és megbecsülésére tanítják őket.

Kállay kormányrendszere szinte csodát mivelt, pedig a lehető legegyszerűbb eszközöket használta, a melyek azonban, igaz, a legtökéletesebbek.

Megismertette a bosnyákokkal az anyagi és szellemi haladás föltételeit és előnyeit, de erkölcsileg is előbbre vitte őket. Mert azzal, hogy rendkívüli emberismeretével minden fontosabb állásra épen az annak megfelelő embert válogatta ki s a benschülöttek között is megtalálta azokat, kik nagy feladatában segíthették, nemcsak a hatóságok tiszteletére, az irántuk való bizalomra tanította meg őket, hanem egymás megbecsülésére, a kölcsönös bizalomra is. Ez pedig alapja az egyetértésnek s az egyetértés a megelégedésen, szabadságon alapuló rend lelke. Ezek a Kállay B. adminisztrációnak eredményei, ez az az emlék, melyet magának Boszniában állított s a mely fölségessé teszi a felajánlott kömöléket, noha ez ajánlat is bizony érdekes momentum Bosznia történetében.

De nemcsak Boszniában teljesítjük kötelezettségünket. E hó 8-án, 9-én, vagy 10-én fogunk tartatni az Aldunán Baross miniszterünk jelenlétében a hivatalos robbantási próbák, melyek után egész erővel megindul az a nagy

munka, mely el fogja hárítani a hajózási akadályokat a Dunából, mely a Dunát a legfontosabb kereskedelmi utak egyikévé fogja tenni Európában. Ausztria-Magyarországnak is bő áldással fog fizetni e nagy munka, melyet a berlini szerződés kötelezettségünké tett; de vajjon nem fognak-e osztolni ingyen, munka nélkül a hatalmas mű minden áldásában Szerbia, Bulgária, Románia is, sőt egész Európa?

A tanítók nagy-gyűlése.

Magyarország népoktatói hosszú 12 év letelte után ismét nagy-gyűlést tartanak Budapestben Szent István napján. 22 ezer tanító, 4000 tanítónő, 1000 kisedővő s mintegy 2000 a népoktatásügy iránt hivatalosan is érdeklődő képezdei tanár, tanfelügyelő, árvaatya, nevelő s hitoktató, egyszóval közel 30,000 oly egyén, kik a magyar nemzet kulturális fejlődésének nemes munkájában tetteleg résztvesznek, küldik el legkiválóbb tagjaikat erre az egyetemes gyűlésre, a melyen, mint az előbbeni hasonló gyűléseken is, bizonyynyal nem fognak hiányozni más lelkes férfiak sem, kik átérzve a népoktatás ügyének nagy fontosságát, mindenkor megjelennek ott, a hol közoktatásügyünk fejlesztésének legfontosabb tényezői összegyűlnek, hogy aggódó orvosok gyanánt meg-megtántsák azt az üteret, mely százados küzdelmek között elgyengült s ellenségektől körülvevett nemzetünk megizmosodásának, a századunkban már mindenhatóvá lett népműveltségnek lüktetéseiről tesz tanuságot.

Közmondásossá lett már hazánkban a tanítók szomorú anyagi helyzete, alkotmányos életünk kezdetétől szakadatlan sorozatban hangzik fel a panasz, hogy külföldi lovakért százazreket s a katonaság fegyvereinek javítására milliókat adunk évenként, míg a népoktatásügyre fordított összegeknek egy pár ezer forinttal emelése is nagy erőfeszítésbe kerül. Mindamellet ki merészeli állítani, hogy az a napfény, melyet egykor br. Eötvös József felgyulasztott s mely a népoktatásügy fontosságát oly közérthetővé tette, ma már halványodik s a nemzet jobbjai már könnyösek lettek iránta? Nem. Nehéz politikai s társadalmi viszonyaink között akarunk ellenére vergődünk gyakran nem kedvelt utakon, de nincs többé senki, ki a nemzet zömének művelését ne tartsa nemzeti feladatnak s nem lesz többé oly időszak, midőn kiesnylőleg beszéljenek az iskolák hatalmáról.

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Mezőségi levél.

(A „Brassó“ eredeti tárczája.)

II.

Szamos-Ujvár megtekintése után kísértünk a Kis-Szamos s a vasuti vágány közötti mocsaras legelőre, hol alkalmam volt a mocsári- és kecskebeka s a földi béka tavaszi nászhelyeit szemügyre venni. Te előttem, kedves barátom, bizonyára nagyon harmadrendű dolog ez, ám tudnod kell, hogy ez a mocsaras legelő az a faunisticailag nevezetes hely, honnan e tavasz folyamán Mártonfi barátom szivességéből az első mocsári béka (Rana arvalis Nilsson) került birtokomba s ez volt az első biztos adat arra nézve, hogy Észak-Európa e sajátos alakja, bérezes kis hazánkban is honos. Érdekes az is, hogy a földi béka (Pelobates fuscus Wagl.) a vasuti töltésben s annak árkaiban, a földben tölti a nappalt, s csak késő este ássa ki magát, hogy tápláléka után lásson; így nem csodálható, hogy habár a nevezett béka nagy mennyiségben él e vidéken, a föld népe nem ismeri s a szakember is csak szorgos utánjárással talál nyomára.

Ennek végeztével utba ejtettük a Malomárok s a Kis-Szamos közt fekvő szigetet, hol sajnálatom-

ra meg kelle győződnöm, hogy a bogárvilág a Mezőségeen már túlélt a culminatio pontját. A szigetet elhagyva, a Kis-Szamos bal partján fekvő kőrői kis fürdőt kerestük fel, melynek kénhidrogénes vizében leöblögetve napközben bőven ontott verejtékünket, este visszasétáltunk Szamos-Ujvárra, melynek a kőri fürdő felőli vármján mi is csaknem letevők a a garast, minthogy ott minden halandó „személyválogatás nélkül tartozik fizetni“.

Másnap (jul. hó 19-én) már kora reggel utban voltunk Deés felé, a Kis- és Nagy-Szamos összefolyásánál fekvő csinos városkába, mely régóta Szamos-Ujvár természetes rivalisá, Szolnok-Doboka megye székhelye s kedvező földrajzi fekvésénél fogva egy leendő nagyváros csirait rejti magában. A vidék alakulata Deés felé mindinkább megváltozik, a Mezőség jellegző vonásai el-elmaradoznak s az egyetemes Szamos völgye már a hegyes-erdős vidékek képét ölti magára. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az Aesculap-kigyó (Callopeltis Aesculapii, Sturm.) előfordulása, mely az egész Mezőségeen sehol sem található. A borzasztó hőségben teljesen átizzadva s meglehetősen kimerülve érkezünk Deésre, úgy, hogy a város nevezetességeinek megtekintését akár el is engedjük volna. Mégis megtekintettük a 15. század-

ban épült góth-modoru szép reformatus templomot, melynek karsu tornya már a szamos-ujvári domokról is kivehető. E templomhoz közel van a város sétahelye, szép kilátással a Szamos völgyére s egy román modoru kőtoronnyal, melynek homlokzatán a következő, történelmi érdekű felirat olvasható:

Hunnus de Scythicis digressus sedibus hospes Pannoniae glebam transfert huc gramen et undam Ter clamans: Deus! hac liceat tellure potiri, Desicamque dixit Dei de nomine terram.

1578.

Haec Fabius renovat iudex monumenta nepoti Cum Lucas Desius pascit ovile Dei.*)

E toronytól néhány lépésnyire látható az a hatalmas homokkőlap, mely ma üllőhelyül szolgál, a szóhagyomány szerint azonban itt állott egykoron a hét vezér s háromszor Deust kiáltva, lőn Deés városa. Középületekben a város meglehetősen szegény, mindössze a szolnok-doboka-megyei kegyeletház, a közkórház, megyeház, a román kath. új templom s a Ferencz-rendiek kolostora érdemelnek említést. Újabbkori, csinosabb magánházat alig látni. Deés 7000-nyi lakosága tulnyomóan magyar, örmény kevés van közte, minek hatása azonnal szembetűnik a főpiacz czég-

*) Már közölve Szabó K. Vezérek kora 52 l. és Kőváry: Erdély régiségei 269 l., ez utóbbi hibásan. Szerk.

Lélekemelő példája ennek az emelkedett köz-tudatnak a tanítók egyetemes gyűlése is. Az ország-kormány, fájdalommal bár, de megkötött kezekkel tagadta meg azt a pár ezer forintot, mely a gyűlés rendezésére szükséges volt: felkelt a művelt társadalom s pár hét alatt krajczáros adakozásokból összegyűlt ez az összeg teljesen. Volt-e valaha Magyarországon gyűlés, melynek céljaira egyesek annyit adakoztak? Nem az első eset-e az, hogy a kormány vezérférfiai, egy gróf Szapáry Gyula s gr. Csáky Albin, mint magánemberek, saját filléreikkel igyekezzenek pótolni azt, a mit mint kormányférfiaknak meg kellett tagadniok? A közszellem hatalma az, azé a közszellemé, mely ma már világosan tudja, hogy a nemzetlét varázssereje a közművelődés s melynek hatalma alatt mély értelműnek tűnik fel koszorús irónknak, Jókainak ismert mondása: „Magyarországot még egyszer meg kell hódítani, s e nagy feladat a néptanítókra vár.”

Lázasan működő korunkban napról-napra következnek a gyűlések s az egyetemes gyűlések sem tartoznak a ritkaságok közé. Sokan látszólag méltán kérdehetik tehát: vajjon nem tulságos-e ez a nagy zaj egyetlen gyűlésért s nem egyesek, habár jóakaratu, tulbuzgalma idézte-e elő azt az áldozatkészséget is?

Vannak korszakok, midőn hazánkban felgyulad a szalmaláng; de az a tartós érdeklődés, melyet a társadalom az egyetemes tanítógyűlések iránt mutat, a nép tagadhatlan politikai ösztönének eredménye, annak az ösztönnek, mely egykor a rabszolgaság napjaiban az Akadémia alapításával s Kazinczy-ünnepekkel tisztán társadalmi uton egy nagy lépést tett előre, melyet azontul a hatalom birlalói sem ignorálhatnak többé, annak a politikai ösztönnek, mely feljajdult a nemzeti zászló megsértésekor s mely a Kossuthok és Deákok nagy műveit diadalra juttatta.

Sokat irhatnánk az egyetemes tanítógyűlések működésének gyakorlati sikereiről; elmondhatnók, hogy ezek teszik általánossá a tanítók önszegélyző törekvéseit, az Eötvös-alapot, árvaházat, melyek ma annyi jótékonyt gyakorolnak, ezek tették lehetővé a tanítói nyugdíj-alapot, mely ma keletkezése után 15 évvel már 8 millió forint felett rendelkezik, ezek hívták fel a közfigyelmet a magyar nyelv tanításának szükségességére, a népkönyvtárak fontosságára, a hitoktatás reformjára s más fontos kérdésekre. De ha mindezt elmondanók is, nagyon keveset állítanánk, mert ugyanezeket az egyes tanítóegyletek s a szépen virágzó tanügyi sajtó is felkarolták. Az egyetemes tanítógyűlések jelentősége más és sokkal nagyobb. Nem az egyes határozatok döntőke gyűlésen, nem kérdések tárgyalása; az ily nagygyűlések politikai fontossága jelentősége az, hogy eszméket ad irányadókul, hogy egyesíti a népoktatásügygyel foglalkozókat s kapcsolatot létesít azok között, kik a jövő nemzedék hivatott nevelői.

Hét főbb nyelv s hét különböző hitfelekezet darabolja szét belső ellenségeként gyenge nemzetünk fiait apró csoportokra. Az egyes megyei s kerületi tanító-egyesületek e szétválasztó elemi erők hatása alatt igen gyakran előszeretettel keresik azt, a mi elválasztja e hazában a polgárt, s a szakaját sem képes mindig felülemelkedni e korlátolt felfogásmódon. Itt azonban, az egyetemes gyűléseken minden-

kor győzött s győzni fog a népnevelőknek hivatásukkal összefüggő idealismusa s tiszta kulturpolitikai eszméje. Magyarország tanítói az egyetemes gyűléseken csak magyarok, csak emberek akarnak lenni, a lelkesedés elemi erejével szemben elnémul a nemzetiségi s felekezeti zavaró hang, s az a népnevelő, ki otthon a kiesényes hatalmakkal küzd, a görög rege Antaeusaként erőt merít itt az egyetemes gyűléseken, hogy világosabban lássa eszményképét, midőn Kárpátoktól Adriáig egy lesz a magyar, midőn a műveltebbé s jobbá lett társadalom azt fogja első sorban keresni, a mi az embert közelebb hozza az emberhez, hogy új-új eszméket valósítva meg, ne csak ott tul a ködös jövőben keresse az emberi boldogságot.

Nem kiesény, nem mulékony erkölcsi hatalom tehát az egyetemes tanítógyűlés. Az a harmincz ezer egyén a jövő nemzedék nevelője, a kulturpolitikuskok reményei bimbójának fejlesztője. Jobbjaik látják a hiányokat, sajnosan érzik, hogy ma a magyar tanító csak kis gyermekek oktatója, de nagy feladatát, a nép tömegének nevelését még alig kezdhette meg. Itt az egyetemes gyűléseken hintik el az új eszméket, törnek új-új réseket. S majd egykor évtizedek múlva, midőn hazánkban is uralomra jut a közművelődés s emberszeretet hatalma, midőn nem kell sötét gyanuval vagy épen ellenszenvvel tekintenünk polgártársaink ezreire, a művelődéstörténelem írója sok más tényező mellett a tanítók ünnepi összejöveteleire is fog utalni, mint egyik tényezőre, mely az egykor felekezetek s nemzetiségek szerint megosztott s nagy tömegében műveletlensége miatt közönyös magyart emberré s valódi magyarrá tette. Kinek megadatott látni, rokonszenvvel nyújtja kezét az uttörők ünnepi összejövetele felé: a nemzetlét megszilárdulásának egy-egy örvendetes szivdobbanása ez.

György Aladár.

Külföldi krónika.

Bismarck hercegnek egy újabb beszélgetéséből, melyet a „Novoje Vremja” egyik munkatársával folytatott, a következő részlet bennünket is érdekel. Az orosz újságíró szerint Bismarck a többi között így szólt:

„En, et mon vieux Guillaume mindig rokonszenvezünk Oroszországgal. A török hadjárat idején nyugtalanul vártuk annak a híré, hogy Oroszország szilárdan megvetette a lábát a Bosporuson; Oroszország azonban az alkalmas pillanatot elmulasztotta, ép úgy, mint később az alkalmat, hogy hibáját a Törökországgal való szövetség útján jóvátegye. A berlini congressus épen Oroszország kezdeményezésére hivatott egybe. Feladatomból abból állott, hogy a gépezet mozgásba hozzam, a többire nézve az orosz diplomácia maga vállalkozott. Suvalov feladatául tűzte ki Anglia hajlandóságát megnyerni és én Ausztria-Magyarországot. Oroszország iránt akkor táplált baráti érzületem mellett politikám változatlanul maradt volna akkor is, ha a slavophilek lettek volna a kormányon. A congressus után azonban feszültség állott be. Volt ugyan egy oly mozzanat is, a mikor Suvalov formalis szövetséget ajánlott föl. A hangulat Oroszországban azonban nem nyújtott biztosítékot, azonfelül Németországot ezen szövetség a nyugati

összecsapja teknőit s meg lehetünk győződve, hogy egy kis rák, vagy vízi rovar mögött örökre bezárult a sirbolt ajtaja. Egy loccsanás töri meg az éj csendjét, kóbor csuka kapta be a viztükörre hullott éjjeli lepkét. A tó partján varras és földi békák serénykednek s egymásután nyeldek az izletes falatokat, bogarakat s pókokat, melyek persze szintén zsákmányra vadászva, kerültek öblös torkuk elé. E jelenségekre figyelve, észre sem vesszük, hogy a hold ismét fellelleg mögé vonul; sötét árnyak rajzolódnak a csillogó vízszinre s mintegy öskornak megelevenedett szörnyei sietve suhannak tova. A jegenyék sudarai között játéka két az esti szellő slágy bugása halotti dalt zeng oly sok lény éltészakadtának; majd ismét a jegenyék csillinglelő leveleivel enyeleg s regét mond arról a csodásvilágról, mikor e tó — egykoron tenger — hajjai óriás Plesiosaurusokat zsongtak körül. E rege nekünk is szól. Elmélázva térünk haza s képzeletünk még sokáig özönvizelőtti képeken, az Ichthyosaurusok s Iquanodonok bős harezán, morajló hullámokon s jégárok zugásán mereng. Végre elpihen az agy is, szétfoszladoznak a képzelet játszi szüleményei s üdítő mély álomba merülünk, melyből csak olykor riaszt föl a szamos-ujvári toronyőr egyhangú nótája: „Tizenket-tőt ü-tött az ó-ó-ó-ra!”

My.

hatalmaktól izolálta volna. Az 1879. év igazolta habozásaimat. Egy oly okirat jutott kezembe, a melynek létezését különben el nem hittem volna. Andrássy barátomhoz utaztam, a hármass szövetség megalakítását megkezdtém, mindazáltal Németország nem oroszellenes. Bízom is az orosz politika s az orosz nép békeszeretében. Oly kevésbé hiszek a háboru valószínűségében, hogy még az eshetőséget is megengedem, hogy Oroszország nyugodt szemlélője maradjon a német-francia konfliktusnak. Másképen állana az eset Franciaországra nézve az ellenkező esetben. Németország soha sem fogja megtámadni Oroszországot. A német orosz-konfliktusnak nincsen tárgya.” A beszélgetés után az orosz újságíró fel-szólította Bismarckot, hogy látogassa meg Oroszországot, mire a herceg így válaszolt: „Nem lehet; azt mondanák, politikát szándékozom csinálni.”

Fürdő levél.

Homoród, 1890. július 31.

Ma napság, midőn a fürdők legnagyobb biztosítékukat a reclameben keresik, midőn ezzel igyekeznek divatszerű világukat fentartani, szinte meglepő jelenség gyanánt tűnik föl a mi kedves Homoródunk.

Nem kell neki reclame! Mint tavasszal a „jó golya madár” — úgy térnek ide is vissza a régi vendégek a nyári saisonra. Ezek a régi vendégek évről-évre szaporodnak. Egyik a másiknak beszéli el s dicseri föl méltán e gyönyörű völgyet.

Komoly fenyesek lábánál terül el a kis fürdő völgye, melyet középen a természetességében még sokszor nagyon is rakoncátlan patak vág ketté. Két bővizű kutja szolgáltatja az üdülő betegeknek az élet forrását. E kutak vastartalmukkal szinte csodás hatásuk.

Az a sápadt kis lány, ki ide érkezésekor a gyengeség miatt alig tud mozogni, két hét alatt csupa vidámság lesz, halovány arcán kigyul az élet pirja.

E két főkuton kívül a völgynek még számtalan vasas forrása van. Valóságos aranybánya ez a kis völgykatlan, mely — a fürdő multját és állapotát tekintve — még egészen a jövőé. Nem is csoda, ha mind ez ideig fejlődésében nagyobb lendület nem állott be.

Rövid gondolkodásu, — a „rég”-hez makacsul ragaszkodó az az oláh falusi nép, melynek a fürdő keletkezésének első percétől kezdve birtoka. E nép legkevésbé hivatott közege a haladásnak. Az a kényelem, az a berendezés, szépítés stb., mely egy pár év alatt kellemes meglepetésre szolgált a vendégeknek, a fürdő derék biztosának, Soó Károly főszolgabírónak köszönhető. Az ő gondos kezei alatt épült több új ház s egy szép nagy vendéglő, melyről bátran elmondhatni, hogy párjával az erdélyi fürdők egyike sem dicsekedhetik. De ez még mind nem elég. Az az anyagi áldozat, melyet a község hozott, csak magva lehet a további fejlődésnek.

E fejlődés mikéntje és módzatai ez évben már komoly kérdésként foglalkoztatták a fürdő iránt érdeklődőket, valamint annak előljáróit. Azzal tisztában vannak, hogy a község kezei között értékének megfelelő színvonalra soha nem fog emelkedni. Keresik az utat, melyen az elérhető legyen. Résztvénytársaság alakítása az egyik eszme s a másik: telkek adományozása azoknak, kik építeni akarnak. Hogy melyiké lesz a győzelem, az a közel jövő titka.

Igazán kíváncsú a kérdés mielőbbi megoldása. Ez volna az első lépés a szép reményekkel kecsegtető jövő felé s többek között nem történnék meg, hogy valaki ide jöjjön s ne kapjon szállást. Egy fürdőtől mi sem idegenitheti jobban el az embert ilyen esetről.

L.

NAPI HIREK.

Eljegyzés. Fogarasi Szabó Árpád eljegyezte Schempek Albina kisasszonyt.

Unitárius istentisztelet lesz vasárnap f. hó 3-án a szokott helyen, mely alkalommal Göncz Mihály ifju papjelölt fog egyházi beszédet tartani

Predeál és Brassó közt f. é. augusztus 5-től kezdve a 351. sz. tehervonatnak személyszállítására megszűnik s ugyanazon naptól kezdve a 303. sz. gyors vonattal Predeáltól Brassóig harmadik osztályu utasok is utazhatnak.

A IV. egyetemes tanítógyűlésen résztvevők elszállásolása. Hogy az ellátásbizottság minél előbb beoszhassa a tagokat a rendelkezésre álló lakásokra, s hogy minél előbb tudósíthassa azokat leendő laká-

tábláin, melyekről nem egy ötpiczulás magyar név „ősi” büszkeséggel tekint le a hét vezér lába nyomára. A feliratok különben egyébként is érdekesek; csak nem rég cserélték föl ujjal a város szélén pompázott ama táblát, melyen ez a felirat állott: „Deési híd vaám”, de még ma is ott olvasható egy borbélyműhely fölött: „Intézet a heveny megcsorbult ép-ségek rögtöni helyrehozására”.

Estére visszatértünk Szamos-Ujvárra s izletes estebéd után a városi zenekar hangjai mellett hűsöltünk a sétatéri tó partján. Az esteli félhomályt mind jobban üzi az éj sötét szárnya, elhangzik az utolsó accord s mind távolabb tűnik a sétálók oszladó serege, csak mi vagyunk még az óriás jegenyék sátrában. Csak mi? Mily nagyképűség! Ezernyi lény nyüzsög azon a talpalatnyi földön, melyről azt állítjuk, hogy csak mi vagyunk ott; minden fán, bokron, fűszálon, a tó színén s mélyén, a part fővényében s iszapjában elevenség buzog, mozgalmasság élet honol, s az élők ezen seregének több joga van, magát e helyt tudhatni, mert léte minden szálával oda fűződik ama talpalatnyi földhöz, mely majdan szemfödője is leend. A fellegek mögül előbukkanó hold enyhe fényével önzöl el a tó ezüstös tükrét s a látszólagos nyugalom közepette az élet nem egy drámáját világítja meg rezgő sugarai. A fővényben heverő kagyló hirtelen

suk felől, ezennel felhívja az érdekelteket, hogy Hajas Mihály titkárt (V., Szemere utcai iskola) augusztus 5-ig tudósítsák, hogy az alább megnevezett helyek közül melyikbe kívánnak elszállásoltatni. A dunántúli képezdékben végzetek a grf. Károlyi-utcai iskolában, az erdélyi és tiszántúliak a Lónyay u. iskolában, a dunán- és tiszáninneniek az Érsek u. iskolában, a pest-megyeiek pedig a Bezerédj u. iskolában fognak ingyen szállást kapni. — Tudósítsák továbbá arról is, vajjon hónapos szobában és pedig egy ágygyal-e vagy kettővel, óhajtanak szállást. A szobák ára 80 kr., két ágygyal 1 frt., melynek felét a rendező bizottság fődözi, felét az illetők tartoznak fizetni.

Az elszállásoló bizottság.

A „Magyar Athletikai club” f. é. október 11. d. u. 2 órakor fogja megtartani az Orczy-kerti versenypályán őszi viadal-versenyét.

Programja a következő: I. Nagy sikverseny. II. Juniorok versenye. III. Magas ugrás. IV. Sikfutás. V. Ökölvívás, verseny. VI. Bajnoki sik verseny. VII. Súlyemelés. VIII. Sikverseny. IX. Gátverseny. X. Gerelydobás. XI. Nagy akadályverseny. XII. Vigaszverseny. Nevezési zárnep október 7-ike.

Favágók kerestetnek. Rozsnyó község 3000—4000 öl bükkfát szándékozik fűrészszel feldolgoztatni. Az ezen munkáért folyamodók jelentkezzenek a rozsnyói erdőgondnokságnál.

Megzavart lakodalom. Aradon jul. 28-án Mór József asztaloslegény oltárhoz vezette egyik köztisztelőben álló aradi polgár szép leányát. Már visszajöttek a templomból és a dus vacsorához ültek, midőn hirtelen betoppan egy zilált haju asszony s revolvert ránt a vőlegényre e szavakkal: „Azt már nem engedem, hogy ezt is megcsald, te gazember!” mire el sötötte a revolvert. A golyó a vőlegény tenyerén ment keresztül. A merénylő nő másodszor is szerencsét akart próbálni a revolverrel, de ekkor kicsavarták kezéből. Tettének okául az asszony azt mondta, hogy ő vadházasságban élt Mórral, kitől 3 gyermeke van. Ma hallotta meg az esküvő után, hogy Mór másodszor is megnősült; először ugyan 3 gyermekével együtt a Marosba akart ugrani, de később a bosszu Mór megölésére sarkalta. Az összegyűlt közönség nagy öröme Mór kénytelen volt elhagyni a lakodalmas házat és a kórházba menni. Az asszony szabad lábon van. Mór ellen általános a felháborodás.

Bányaszerencsétlenség. A saint-Etienne-i Pelissier kőszénbányában jul. hó 29-én este bányalég-robbanás történt, abban a pillanatban, a mikor az éjjeli munkások a bányába alászálltak. A mentési munkákat befejezve, constataáltak, hogy a szerencsétlenség áldozata 107 halott és 40 megsebesült. Az utóbbiak részének életben maradáshoz nincs remény. A robbanást egy nyitva talált lámpás idézte elő. Guyot közmunkaminiszter és Carnot köztársasági elnök segéd-tisztje Saint-Etiennebe siettek, hogy lehetőleg segítsenek a szerencsétlenség áldozatain.

Női Othello. B.-Olaszi községből jelentik a következő féltékenységi drámát: P. sárospataki lakos és jó módú iparos beleszeretett egy csinos külsejű leányzóba. A viszonyt nem titkolta felesége előtt sem, sőt vele nem egyszer már az elválásról is beszélgetett. A feleség dult-fult s a hol módját ejthette, borsot tört a férj és kedvese orra alá. P., hogy addig is, míg a törvény sora és rendje szerint kedvesét házastársává teheti, biztonságba helyezze leendő életpárját, elvitte a leányt a szomszéd B.-Olaszi községbe s beszállásolta egy asztalosmester házához. P.-né azonban rájött riválisának rejtekhelyére s felnőtt fiával átrándult B.-Olasziba. Az asszony rávetette magát a leányra s látván, hogy a házbeliek rémulve szétfutottak, fiát őrnek állította a pitvarajtóba, a szobát pedig magára zárta. Azután nekiesett a halálra rémuló leánynak s addig ütötte-verte, míg csak mozogni látta. Mikor áldozata máreszméletlen állapotban hevert lábait előtt, kést vett elő s a leánynak haját és mindkét füleit levágta. Az elalótt leányt aztán fellökték a szeréskasba s mint a kik dolgukat jól végezték: anya és fia elhajtottak Patak felé, hogy a szegény leányt diadallal vigyék be Patakra. Hanem a csendőrség neszét vévén a vérengzésnek, még idejekorán közbelépett s a leányt fegyveres védelem alá helyezte. P.-nét és fiát letartóztatták.

Hátszáz év múlva megkerült jószág. Egy magyar nemesi család tagjai közösen megvásároltak egy birtokot, a mely kerek hatszáz év előtt az övék volt. A Szinnyei-Mersecsalád, ugyanis, melynek tagjai hazánk kulturális mozgalmában mindig számot tettek, de kivált egyikük, Szinnyei Felix, a főispápi székhelyen Sárosvármegyében nehéz körülmények köze-

pette valóban bámulandó eredményeket ért el, jelen-tékeny áldozatok árán megvásárolta a tanulmányi alapból Mochna és Kajatha sárosvármegyei községeket. E községeket pedig, mint a Ternyén létező család leveles-láda eredeti Árpád-kori oklevelei mutatják, kerek hatszáz év előtt kapták a Mersék, a vitéz Soma mester fiai és utódai, kiket egy harmadik jószágról, Szinnyéről, Szinnyeieknek neveztek el. Kajathát 1288-ban adta nekik Omode nádor, még pedig azon érdekért, miket külföldi harcokban szereztek, egyebek közt a jelenleg annyira actualis Bulgáriában egy városnál, melyet az adománylevél Corona-nak nevez és melynek ostrománál Merséknek, egyik fia, Benedek, a király életét is megmentette, egyuttal azonban halálosan megsebesült. Maga a jószág akkor rengeteg őserdő lehetett, egy-egy vad-disznókban dus részlettel, melyet a határjárás „Disznóff”-nek nevez és tele az ősrégi pogány áldozóhelyek emlékeivel (a határjáró okmányokban: oltárkő, bálványkő), melynek tiszta magyar nevét megindulással olvassuk, midőn a földnek ma egészen eltótosodott népe közt járunk. Később valamelyik Szinnyei „nótá”-t kapván, kézzől-kézre járt a két birtok, a melynek jövedelmét jó ideig az Eperjesen resideált jezsuiták is élvezték. Most újra régi urainak kezében van, kik bizonyára szép jelét adták a kegyeletnek, midőn az ősi földet visszaszerezték.

A Heim-féle híres-Meidinger kályháról levelezőnk a következőket írja: „Már gyakran volt alkalmam rámutatni arra, hogy hazánk határain túl élő hazánkfiak szorgalmuk által mily magas polczra szoktak emelkedni és hogy Bécs heghiresebb gyártelepeinek nagy része magyarok kezeiben van. Erre nézve ismét például szolgál Heim H. temesvári születésű hazánkfi, kinek Bécsben Meidinger-kályhák, kandallók és központi fűtésberendezések számára nagyszabásu gyára van és a ki a dr. Meidinger H. tanár által szerkesztett világhírű kályhákát egész Európában bevezette. A gyár a Bécs melletti Oberdöblingben van, a raktár Bécsben I. Michaeler-platz 5. és Budapesten Mária Valéria-utca Thonet-udvar; azonkívül fiókraktárak vannak Prágában, Londonban és Mailandban. Az e cég által úgy intézetek, mint hatóságok és magánosok számára szállított kályhák száma óriási és az utolsó 10 évben Ausztria-Magyarországban csak tanintézeteknek közel 4000 drb. Meidinger-kályhát szállított, melyből Magyarországra körülbelül 2000 drb. jutott. Vasutak számára körülbelül 1800 drb. kályhát szállított és ezenkívül hivatalok, hatóságok, kaszárnyák, községek, követségek, és konzulátusok, papirendek, hitközségek, egyházak, templomok, kórházak, jótékony intézetek, egyletek, gazdaságok, uradalmak és különösen óriási számban magán vállalatok és magánosok számára. A Meidinger kályhák, melyeket valódi szerkezetükben csak Hiem gyáros készít, annyira elterjedtek és ismertek, hogy előnyeikről és jutányosságukról kár volna beszélni. Különösen az ugynevezett „Vesta” tölő és szellőző kályha az mely mint a közönséges Meidinger kályhának tetemes javítása a cég által most erősen forciroztatik és előnyei által mindenütt gyorsan elterjedt. A cég különben mindentféle ipari, gazdasági és magán czélokra szolgáló fűtés-berendezések felállításával is foglalkozik. Ajánljuk tehát az érdeklődőknek, hogy hozassák meg maguknak e gyár érdekes képes leírásait és katalógusait, melyeket az bárkinek ingyen megküld. (223) 1—1

Irodalom.

A. B. C., vagy *Olvasókönyv* a magyar nyelv tanulására a román elemi népiskolák számára a miniszteri tanterv szerint szerkesztve (Koós Ferencz kir. tanácsos és tanfelügyelő és Dariu János brassói román tanítótól).

Az 1879. évi XVII-ik t. cz. a magyar nyelvet a hazai nem magyar tanítványok népiskolákban köteles tantárgynak nyilvánította. Tanterv is készült, melyben e tananyag módszeres előadása is meg van jelölve; de a gyakorlat megmutatta, hogy ezzel a kérdés még koránt sincs megoldva. Groó Vilmos kir. tanfelügyelő irt egy jeles kézikönyvet is, „Vezérkönyv a magyar nyelv tanítására a román elemi népiskolákban, a tanítók számára”, melyet román nyelvre Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő és Feneşean Artymie dolgoztak át, de a gyakorlatban az nem bizonyult be elégségesnek. Nem elégséges az említett „Vezérkönyv” azért, mert a tanítást csakis a tanulók halló érzékére alapítja s nem nyújt elég módot arra, hogy a tanulók a magyar nyelv némi írásbeli használatában is szerezzenek jártasságot. E hiányon kíván a jelen tankönyv segíteni s kitűnő módszere biz-

tosítékot nyújt, hogy e czélját, el is fogja érni. E kis könyvecskének nyelvtani része megkönnyíti az iskolában tanultak öntudatos összefoglalását, mélyítését s arra is nyújt módot, hogy a tanító tanítványait házilag is foglalkoztassa. E kitűnő vezérfonal mellett a tanító könnyen eleget tehet annak az elvnek, hogy: „tantum scimus, quantum in memoria tenemus”, de meg annak is, hogy idegen nyelven csak azt tudjuk igazán, mit értelmesen és öntudatosan tollal is ki tudunk fejezni.

E kis tankönyvet melegen ajánljuk a tanférfiak figyelmébe.

Közzgazdaság.

Hetivásár. A tegnapi hetivásár jónak volt mondható.

A gabonapiacson az árak következőképalakultak: Buza 6-60 frt, rozs 4— frt, zab 27-0 frt, árpa 4-20 frt, kukorica 3-80 frt, lencse 8— frt, paszuly 4— frt, asszuszilva 9— frt, borsó 6— forint.

A baromfi-vásár árai a következők voltak: Csirke drb.-ként 60 kr, liba darabja 1-60 frt, récze darabként 50 kr, pulyka darabja — frt, malacz 3 frt. Tojás 11 drb. 20 kr.

A husarak a lefolyt héten következőképalakultak: Sertéshus 44 kr, marhahus 40 kr, borjúhús 32—44 kr, zsir 64 kr, faggyu 22 kr, olvasztott faggyu 30 kr.

Vonatindulások. a) Budapest felé: vegyes-vonat reg. 4 óra; gyorsvonat délután 2 óra 43 perczkor; személyvonat este 10 óra 32 perczkor, b. Bukarest felé: személyvonat 5 óra 30 perczkor reggel; gyorsvonat d. u. 2 óra 33 perczkor; vegyes-vonat 9 ó. 48 perczkor d. e. Vonatérkezések a) Budapest felől: személyvonat reggel 5 óra 20 perczkor; gyors-vonat d. u. 2 óra 23 perczkor; vegyes vonat este 10 óra 31 perczkor; b) Bukarest felől; gyors-vonat d. u. 2 óra 13 perczkor; személyvonat 10 óra 5 perczkor este; vegyes vonat 5 óra 50 perczkor délután; pénteken reggel 7 óra 23 perczkor külön-vonat érkezik Predeárlól.

Brassói piaci árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. augusztus hó 2-án.

Román papirpénz à 20 frank	9-18	vétel 9-21	eladás
„ ezüstpénz à 20 „	9-14	„ 9-20	„
Napoleon d'or (aranypénz) . . .	9-21	„ 9-25	„
Török lira	10-42	„ 10-48	„
Arany	5-40	„ 5-48	„
Orosz papírrubel	136—	„ 137—	„

A szerkesztésért felelős:

Dr. Vajna Gábor.

Társszerkesztő:

Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössi István (D.-Szt-Márton)

Laptulajdonos: Harmath Lajos.

Könyvnyomdája. Kiadó: Alexi

Sz. 2495.—1890.

HIRDETMÉNY

a III. osztályu kereseti-adót illetőleg.

Az itteni hivatalból közzétett, jul. 22-ről 2351.—1890-ad.- szám alatt kelt hirdetmény kiegészítéséül ezennel köztudomásra hozatik, miszerint az adókövető bizottság által a városi tanácsházban még az alább megnevezett adóköteles felek adóitételei is tárgyalatni fognak:

Hétfőn, augusztus hó 4-én: sörfőzők, szeszgyárosok.

Csütörtökön, augusztus hó, 7-én: kép- és ruhaárusok, rövidárusok.

Szerdán, augusztus hó 13-án itezés korcsmárosok, szálloda-bérlők és kosztadók.

Csütörtökön, augusztus hó 21-én: lottógyűjtődések, órák.

Szombaton, augusztus hó 23-án: gyermekkeretznők szijgyártók és vallástanítók.

A mennyiben az adóköteles felek az adókövetési tárgyalások sorrendjéről a szükséges tudomással nem bírnának, az erre vonatkozó tudósítást a tanácsházban kifüggesztett hirdetményből megszerezhetik.

Brassó, 1890. július 31-én.

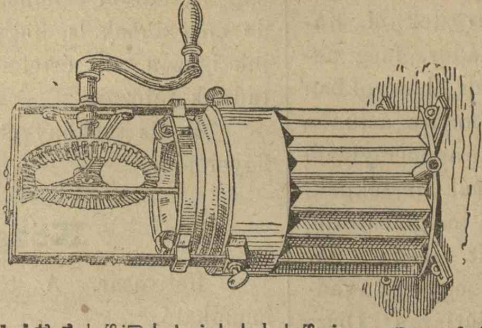
(239) 1—1

A városi tanács.

H I R D E T M É N Y E K.

Uo nan javított

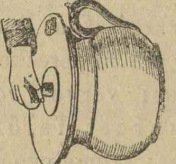
V A J K Ö P Ü L Ő
(VÁSÁRHÉLYI SZABADALMA.)

Három perc alatt a leggyorsabbá kezelést mellőlt edes tejből, tejszin- vagy tejfőből a legzöldebb tea-vaj készíthető. Kifutott a bpesti orsz. kiállításán 1885-ben, a budapesti orsz. gazdasági egyesület, továbbá a berlini tejberlők nagy egylete és az argermündi orsz. gazdasági egyesület által megvizsgálva és kitüntetve. 10-12% megakartatás és jobb minőségű vaj. A vaj tisztább. A visszamaradó edes tej a háztartásban még használható. A készlet még emul-gatóhoz is nagyon ki-tűnő és ezért a bu-dapesti m. kir. vegy-tani kísérleti állomás tősságáról és kiváló cél-szerűségéről.

ZELLERIN MÁTYÁS
cs. és kir. udv. szállító
Budapest, nagydiófa-utca 14. szám.
Képes árjegyzékek bérmentve küldetnek. 1894.
Elarusítók kerestetnek.

Légmentes-hygiénikus zárófödél
(Siemang-Guttman szabadalma.)
Minden államban szabadalommal ellátva.

Kioszték, nyitit árnyékszék, é-jeli edények, szoba-kloze ek szá-mara. Szál edényben, korházak-ban, fürdőintézetekben, vasutak-nál és számos magánosoknál ki-erőltetve. Minden ilyen intézet-záró födél eladott edény fel-jesen szagtalan s abból semmifé-lyen, az egészségnek ártalmas-gázok el nem t. vezethetnek. Dr. Korányi Frigyes kir. tan., Dr. Fodor József és Dr. Wiederhofer-udv. tan. egyetemi tanárak a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak az új talá-lmány egészségügyi fon-tosságáról és kiváló cél-szerűségéről.

ZELLERIN MÁTYÁS
cs. és kir. udv. szállító
Budapest, nagydiófa-utca 14. szám.
Képes árjegyzékek bérmentve küldetnek. 1894.
Elarusítók kerestetnek.

(237) 1—3

Newyorki Germania életbiztosító társaság

alapított 1860-ik évben.

Biztosítási állag 1889 év végén mk. 226,319.585
Tiszta vagyon 63,010.357
Európában elhelyezett tőkék 5,854.622

Kiváló előnyös díjtáblázatok és biz-tositási módzatok. (170) 3—12

Magyarországi vezérképviselőség
Budapest, VI., Gyárutca 13.

S Z A B A D A L M A T

uj találmányokra

eszközöl bármily államban, továbbá elvállalja azok fen-tartását, védelmét és értékesítését

RÉTHY JÁNOS

nemzetközi mérnöki- és szabadalmi irodája

Budapest, Erzsébet-körut 14.

(215) 2—12

Ugyanott védjegyek belajstromoztatnak.

Haszonbéri hirdetmény.

A fogarasi m. kir. ménésbirtok tulaj-donát képező alsó-porumbáki birtokeso-port, gazdasági és laképületekkel együtt 1891. év január 1-től számítandó 6 egy-másután következő évre haszonbérbe adandó lévén, ez iránt 1890. augusztus 20 án d. e. 9 órától kezdődőleg, alulírott igazgatóság hivatalos helyiségeiben Fogarason zárt írásbeli ajánlati tárgyalás fog-megtartatni, melyre az érdeklődők ezen-nel következők közlése mellett hivat-nak meg:

1. A bérbeadó birtok 3 külön álló ta-gositott, mindazonáltal egymáshoz nagyon közel fekvő birtoktestből, és Alsó-Po-rumbák községében kiterjedt belsőségekből áll nevezetesen:

a. Alsó-porumbáki határban 287 hold 854 ⁰/₁₀₀ egy taghan
b. A. f. 170 > 1304 ⁰/₁₀₀ >
c. Scoré-Seratai 923 > 923 ⁰/₁₀₀ >
együtt 709 hold 1481 ⁰/₁₀₀ >

Ezen mezőgazdasági birtoknak körül-belül 1/7 része rét, a többi szántó.

Ajánlatok zárva pecsét alatt, az aján-lott évi bérösszegnek 10%-jával mint bántépénzzel és 50 kros bélyeggel el-látva, legkésőbb 1890. augusztus 20. reggel 1/9 óráig adhatók be ezen igaz-gatóság pénztárába. Kívül az ajánlat bo-ritékán, a birtok, melyre az ajánlat téte-tett s a becsült bántépénz összeg ki-irandó. Később érkező, vagy utóajánla-tok, szintugy távirati ajánlatok el nem fogadtatnak.

3. Ajánlani lehet akár az egész bir-tokcsoportra, akár pedig a három ösz-szefüggő, a fenti 1. pontban a. b. c. alatt jelzett birtokok egyik-másikára külön-külön, azon megjegyzéssel, hogy az a alatti alsó-porumbáki birtoktesthez az ugyanazon községben lévő belsőség ösz-szes gazdasági épületekkel is tartozik s e belsőség az itt lévő külsőségtől elvá-laszthatlan.

4. Fenntartja magának a bérbeadó ál-lamkincstár képviselője azon jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlott összegre, szabadon vá-laszthasson s míg az ajánlattevő aján-lata által, bántépénze erejéig kötelezve marad, addig a bérbeadó igazgatóságra nézve a felsőbb jóváhagyás fentartatik.

5. A bérleti föltételek alulírott igaz-gatóságnál Fogarason a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Fogarasi, 1890. július 20.

A fogarasi m. kir. ménésbirtok
(233) 3—3 igazgatósága.

Máriazelli gyomor cseppek,

legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Védjegy.

egy 40 Kr. kettős üveg 70 Kr. Központi szétküldési raktár: Brády Károly gyógyszerháza Kremsier (Morva orsz.)

Óvás! A valódi Máriazelli gyomor cseppek sok féleképen utánoztatnak s hamisítatnak, s ezért valódiak gyanánt csak azok fogadtassanak el, melyek üvege, egy vörös, s a fenti védjeggyel ellátott papírba van csomagolva, s melyek mellékelte használati utasításán az is fel van tüntetve, hogy az Kremsierben, Guzek H. könyvnyomdájában nyomtatott.

A Keményszéklés és székredekés ellen, évek óta legjobb hatá-suaknak bizonyult labdacso-k is, sokféle képen hamisítatnak, tehát ezek vételénél is vigyázni kell a fenti védjegyre s Brády Károly, Kremsier gyógyszerháza név alá írására, melyek minden eredeti dobozon láthatók. Egy doboz ára 20 Kr., egy tükres 6 dobozzal 1 frt. A pénz előleges beküldése után, 1 tükres 1 frt. 20 Kr., 2 tükres 2 frt. 20 Kr., 3 tükres 3 frt. 20 Kr. ért. csomagolás és postabér mentesen küldetik meg.

A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacso-k nem titkos szerek, a gyógyható, anyagaik-nak összetétele, minden használati utasításban fel van sorolva.

A Máriazelli gyomorcseppek és Máriazelli labdacso-k kaphatók

Valódi minőségben kapható: Brassóban Goos J. Kelemen F. a »Fehér teplotához« cz. Hornung Gyula, Jekelius F., Schuster L. K., Obert G. H. és Kugler a Hygieához cz. gyógyszerárában; Fogarason Pildner, Hermann gyógyszerésznél; Hosszafalun Jekelius Gusztáv gyógyszerárában; Fő dvárt Schneider Vilmos gyógyszerárában; Kőha-lomban Melasz Ede és Wolff E. gyógyszerészek-nél; Seps-Szentgyörgyön Betegh Bálint és Barabás Ferencz gyógyszerészeknél. (16) 21 43

417. szvsz. 1890.

Árlejtési hirdetmény.

A sepsi-szt.-györgyi m. kir. állami mén-telep homoródi (Kőhalom mellett), sepsi-szt.-györgyi és deési osztályoknak az 1890. év november hó 1-től 1891. év október hó végéig terjedő időre szüksé-geltető élelmi cikkek biztosítása czéljá-ból Seps-Szt.-Györgyön f. év július hó 26-án kelt, és kibocsátott hirdetmény-nel közzétett alhaszonbérleti föltételek alapján: kenyér, zab, széna, alom- és ágyszalma, kemény tűzifa és petroleum szállítása iránt Seps-Szt.-Györgyön a mén-telep irodájában f. év augusztus hó 29-én d. e. 10 órákor írásbeli zárt aján-latok tárgyalása fog tartatni.

Közelebbi föltételek a nyilvános he-lyeken kifüggesztett hirdetményekből lát-hatók, vagy pedig a m. kir. állami mén-telep parancsnokságánál megtekinthetők, esetleg innen kikérhetők.

A Seps-szt.-györgyi m. kir. mén-telep parancsnokságtól.

1890. július hó 26-án. (235) 1—2

AZ ÉGVÉNYES SAVANYUVIZEK GYÖNGYE!

Erdélyi kincs!

K-IMPÉR-ÉPÁTI

rendkívül

szénsavdus

és legtisztább égvényes

gyógy-savanyuviz

Lényeges alkotórészek	natrium bicarbonát	4.3241 gramm	1 liter vízben
	littium	0.0261 „	
	borsavas natrium	0.1124 „	
	összes szénsav 2007 kc	3.9449 „	
	nem illó alkatrészek	4.2825 „	

Megbecsülhetetlen gyógyhatásu
a légzőszervek betegségeinél, vese- és gyomor-bajokban, a húgyszervek összes bántalmai-nál stb.

Páratlan oldószet!
Legkíméletesebb diuretica!

Savainak szelíd hatásánál fogva, az ét-rend szabályozása nélkül is, bárki által — folyton élvezhető.

Rendkívül dus szénsavtartal-mánál fogva — igen kellemes és tartós íze, valamint a nyelvre ható éles csipő-sége folytán — a legkedvesebb üdítő ital.

Leglegszükségesebb és legkellemesebb borviz savanykásabb borokhoz nélkülözhetetlen!

A „répáti“ savanyuviz, ezen termés-tes és tiszta — a maga nemében bizonyára ritka — ásványvíz-kincs tehát, minden észszerű ivónak ugy is mint élvezeti, ugy is mint gyógyital, a belső szervezet összes bántalmait ellen lelkiismerettel a legmele-gebben ajánlható.

A fogyasztó piacot elárasztó, legtöbb-nyire vegyileg teljesen ismeretlen, sőt tudvalevőleg minden szakismeret és az annyira szükséges kényesebb érzés hiá-nyában kezelt jelentéktelen ásványvizek-kel szemben, a „répáti“ savanyuviz kétségteljesen megérdemli, hogy a p. t. fogyasztó közönség által, annak saját jól felfogott érdekében mindenhol és első sorban megköveteltessék.

Csupán egyszeri kísérlet elegendő a fenti ismertetés becsületszerű beigazo-lására!

A „répáti“ savanyuviz — a balneo-technika előírta móddal kezelve — mindig friss töltésben s a természetadta tiszta minő-ségében kapható és megrendelhetők saját raktárában: Brassó, széles-utca; kap-ható továbbá a gyógyszerárakban, keres-kedekben, szállodákban és minden jelesebb vendéglőben. (238) 2—3

Tisztelettel

a „répáti“ gyógy-forrás kezelője
György József.

AZ ÉGVÉNYES SAVANYUVIZEK GYÖNGYE!